

Motion till riksdagen

1988/89:Sk365

av Gudrun Norberg och Ulla Orring (båda fp)
Skattereduktion till företag som stöder hem för
gamla

Den stora ökningen av antalet gamla människor i vårt land ställer enorma krav på framtida vård- och omsorgsresurser. Detta gäller inte minst äldres boende. Många ålderdomshem har tyvärr lagts ner och hemsjukvården har inte tillräckliga resurser. Detta skapar stor oro bland de äldre.

Ålderdomshem är en boende- och omsorgsform som kommer att behövas även i framtiden. Det är en ståndpunkt som folkpartiet inte rubbar på. Jämsides med de traditionella och gärna förbättrade ålderdomshemmen finns behov av andra former av äldreboende. Krya och vitala äldre människor tycker att steget är för långt att söka plats på ålderdomshem, då de inte längre orkar med villan eller den stora lägenheten som varit hemmet då familjen var större.

Dessa äldre vill ha ett enskilt boende i hyreslägenheter eller bostadsrätter som omfattar 1–3 rum och kök, och som är handikappanpassade med släta golvytor, breda dörrar, rymliga hygienutrymmen, förberedda för larmanordningar osv.

Hyresfastigheter med sådana lägenheter kan med fördel drivas i stiftelseform. Hemmen kan tillhandahålla måltider, utrustas med samlingsrum, gästrum, tvättstugor m.m. Tillgången till service- och vårdpersonal bestäms av stiftelsens styrelse utifrån det behov som finns och kan samordnas med kommunens hemtjänst och hemsjukvård eller drivas i stiftelsens egen regi.

Här finns behov av privata initiativ. Många människor – ofta äldre – vill gärna ta initiativ till och/eller medverka till att skapa hem för gamla. Sådana insatser skall uppmuntras och underlättas. Det finns några exempel på hem för gamla som drivs i stiftelseform, men många fler behövs.

Exempelvis i Örebro har en stiftelse låtit bygga fastigheter enligt ovan. De fungerar bra och erbjuder både vackra och trivsamma bostäder. Lägenheterna upplåts med hyresrätt. Man kan naturligtvis också tänka sig bostadsrätter.

Dessa lägenheter hos Stiftelsen Hem för gamla är mycket eftersökta. Planer finns nu på att bygga fler fastigheter varav någon skall erbjuda långvård för de av stiftelsens hyresgäster som behöver det.

Boendeformen är alltså efterfrågad, men problemet för liknande initiativ är att skapa startkapital. I Örebroexemplet kunde Stiftelsen Hem för gamla komma till stånd tack vare en stor privat donation. Om man tillämpar bostadsrätter med stora insatser kan startkapital erhållas därigenom, men då ställs äldre som saknar medel utanför. För att få valfrihet i äldreboendet för alla måste alltså hyresformen med rimliga hyreskostnader också finnas.

Det är inte ofta donationer finns som startkapital, därför måste stöd komma från annat håll om lägenhetshyrorna skall stanna på en nivå som är överkomliga för alla gamla. Troligt är att näringslivet kan vara intresserat. Ett incitament krävs då för företagen.

Både staten och kommunerna är i stort behov av hjälp med äldreomsorgen. Det är troligt att företag skulle vara beredda att avsätta ett visst belopp under några år för att bygga upp ett startkapital för en stiftelse om en skattereduktion i någon form kunde tjäna som incitament. I den kommande skattereformen bör frågor av denna art vägas in.

Det ovan beskrivna boendialternativet borde uppmuntras och stimuleras. Det är en boendeform som bidrar till att äldre "håller sig i form" och är aktiva, samtidigt som tryggheten och gemenskapen finns. Den är också ekonomiskt fördelaktig för stat och kommun.

Hemställan

Med anledning av vad ovan anförts hemställs

att riksdagen som sin mening ger regeringen till känna vad i motionen anförts om kapitaluppbyggnad för att få till stånd stiftelser "hem för gamla".

Stockholm den 23 januari 1989

Gudrun Norberg (fp)

Ulla Orring (fp)